

Reumatoïde artritis: “Zodra de eerste symptomen optreden, tikt de klok”

Een snellere diagnose van reumatoïde artritis (RA) en meer bewustzijn rond de ziekte. Dat zijn de streefdoelen achter de nieuwste campagne van de Vlaamse [RA Liga](#), die symbolisch de ‘oranje knoop’ naar voor brengt. Jeannine Engelen, voorzitter van de organisatie en zelf RA-patiënt: “Als personen met RA een opstoot hebben, is het voor hen vaak moeilijk om een simpele knoop vast te maken. Hoe sneller een diagnose wordt gesteld, hoe minder kans op permanente schade en functieverlies.”

TESSENDERLO, 12 september 2021 – Met de toren van natuurgebied Gerhagen in Tessenderlo idyllisch in de achtergrond vertrekt een groepje wandelaars aan een infostand. Jong en oud, man en vrouw, allemaal hebben ze naast hun enthousiasme nog iets gemeenschappelijk; ze dragen op hun trui of T-shirt een oranje knoop die ze op de infostand kregen opgespeld. Langs de wandelroute vinden de wandelaars op de grond af en toe een weetje. ‘Wist je dat meer dan 100 000 Belgen aan reumatoïde artritis lijden? Wist je dat veel patiënten leven met de klachten zonder te beseffen dat ze reumatoïde artritis hebben?’ Het doel van de nieuwe oranje knoop-campagne? Iedereen bewust maken van de ziekte en het belang van een snelle diagnose onderstrepen.

“Als personen met RA een opstoot hebben, is het voor hen vaak moeilijk om een simpele knoop vast te maken. Hoe sneller een diagnose wordt gesteld, hoe minder kans op permanente schade en functieverlies.”

Het is de Vlaamse patiëntenvereniging RA Liga die in Gerhagen de wandeling als onderdeel van hun familiedag organiseert. Ze brengt lotgenoten met reumatoïde artritis, een [chronische auto-immuunziekte](#) waarbij er ontstekingen in gewrichten optreden, met elkaar in contact. Het gaat hierbij vaak om de polsen, handen en voeten, maar in principe kunnen ook hart, longen, huid, ogen en bloedvaten beschadigd worden. Als de diagnose niet tijdig wordt gesteld, kan dit leiden tot permanente gewrichtsvervormingen, functieverlies en invaliditeit. Ook problemen met bijvoorbeeld het [hart en de bloedvaten](#) kunnen optreden.

De ziekte komt meer voor bij vrouwen dan mannen. Sommige personen lijden al aan de ziekte sinds hun kindertijd, de zogenaamde ‘juvenile idiopathische artritis’. Anderen krijgen er op latere leeftijd mee te maken. Ook tijdens de [adolescentie](#) kan de ziekte opduiken. Op de familiedag wordt dan ook duidelijk dat RA geen onderscheid maakt: iedereen kan met de ziekte te maken krijgen.

Belang van een snelle en correcte diagnose

Tegenwoordig is er heel wat medicatie op de markt die permanente schade door de ziekte kan tegengaan, maar wel op voorwaarde dat patiënten op tijd een diagnose krijgen. Huisartsen of zelfs specialisten denken echter niet altijd direct aan RA. Van een sportblessure tot de [ziekte van Lyme](#), [fibromyalgie](#), [lupus of andere vormen van artritis](#), een hele resem aan diagnoses passeren vaak de revue vooraleer het woord ‘reumatoïde artritis’ valt, vaak omdat er ook een overlap is in symptomen. Ook komt het bijvoorbeeld in een beperkt aantal gevallen voor dat de arts wel test op RA door in het bloed de zogenaamde ‘reumafactor’ (antilichamen) op te sporen, maar dat die negatief blijkt te zijn. Dat beschouwt de arts dan vaak als uitsluitend criterium voor de ziekte, maar dit hoeft niet het geval te zijn.

Welke symptomen moeten dan een alarmbel doen afgaan?

Volgens Karine Wynants, die de opleiding reumaverpleegkundige volgde en bestuursmedewerker bij RA Liga en zelf RA-patiënt is, zijn dat “vermoeidheid en pijn en zwelling in de gewrichten”. Wynants geeft ook les in een artsenopleiding zodat ook artsen in opleiding zich meer bewust worden van het probleem. Ze geeft ook aan dat het vaak een onzichtbare ziekte is voor mensen in de omgeving. “De vermoeidheid is het ergste. Sommige mensen en zeker sommige dokters willen dit zo niet horen. Karin is ook Patient Partner; www.patient-partners.be, deze mensen zijn opgeleid om les te geven aan artsen onder begeleiding van een reumatoloog. Doelstelling; de arts mogelijkheden aanreiken vanuit de praktijk om zo snel mogelijk een diagnose te stellen.

“Je hebt vaak pijn en bent heel moe, en bij sommige mensen zie je wel vervormingen, maar bij heel veel patiënten zie je aan de buitenkant echter niets.”

De campagne wil dan ook RA in het licht van Wereldreumadag op 12 oktober op de agenda zetten met een duidelijk boodschap aan artsen en het grote publiek: negeer de alarmsignalen van RA niet. Door een snelle diagnose kan je snel met medicatie starten en voorkomen dat er misvormingen optreden waardoor ook functieverlies en andere ernstige gevolgen zoals hartproblemen uitblijven. ‘Zodra de eerste symptomen optreden, tikt de klok,’ aldus Engelen. “Men zegt wel eens ‘haast en spoed is zelden goed’, maar in dit geval geldt: hoe sneller hoe beter.”